

הארט השבת

אמרים פנינים וסיפורים על פרשת השבוע

פרשת חוקת תשפ"ב

(קורה חו"ל)

גיליון: 118

א לעכטיגער שבת

מאת הרב יהודה צבי שפירא רב המוסדות

אל תמנע טוב מבְּעָלֶיךָ

פְּנִינֵי הַפְּרָשָׁה

"זאת חקת התורה" (ח"ג מה:)

אפ"ל; 'חקת' גמטריא 'תיקו' המובא בש"ס, ועוד מספר: שמונה. שכנגד: חוקה שחקתי - בלי להבין טעמה - ש'בתורה שבכתב' - ישנה זאת גם בתורה שבע"פ, אותה ענין, שאיננו יודעים הלכתם וסברתם עד כי בוא גואל. דוהו "תיקו". ותוספת 'שמונה' הוא ע"פ המובא (מדרש משלי הישן ספ"ט. ובברייתא מעשה תורה להגר"א) 'שמונה שמות נקראו ל"משיח': ינון, צדקנו, צמח, מנחם דוד, שילה, ואלהיו, והוי בביאת משיח ואלהיו, יפתרו כל האיבעיות, וזהו תוספת מספר שמונה.

"כל הנגע במת בנפש האדם אשר ימות" (ח"ט ט"ג)

יעויין בדברי רש"י, על הדגשו של 'נפש'. ואפ"ל ע"פ המובא ב'זוהר הרקיע' (וישלח מד:). כשנולד האדם אינם באים עמו כל הנר"ן - אלא: 'נפש' בלבד, וזאת נשארת ג"כ בקבר, ונקרא 'הבל דגמלי', וזה מה שאח"ל בונים לו נפש על קברו. וזהו דיוקו של קרא: 'במת בנפש האדם' שלאחר פטירתו; נשאר לו בחינת נפש.

"שמעו נא המרים המן הסלע הזה נוציא לכם מים" (כ ז)

'המרים' אותיות 'מרים' ועוד אות: ה'. דהא בזכות מרים היה להם מים, כמובא לעיל בפטירת מרים בדברי רש"י עה"פ 'ולא היה מים לעדה'. 'שכל מ' שנה היה להם מים בזכות מרים'. ואת ה' - אפ"ל, ע"פ המובא בליקו"מ (כ"ז) 'ה"א וא"ו הם לשון הוי י - לשון צעקה ומריבה', וזה מה שהיה בכאן במי מריבה. כן אפ"ל; ע"פ המובא (ליקו"מ כ"ג): שעקר הולדה תלוי בה"א, בבחינת (בראשית מ"ו): 'הא לכם זרע'. והא מרים הצילה את משה רבינו, וכל המציל נפש אחת מישראל כאילו קיים עולם מלא. (סנהדרין לז), וזהו: אות ה' בשמה של מרים - שהיה לה חלק בהולדת משה רבינו - ע"י הצלתו.

"ולא היה מים לעדה לשתות ויקהלו על משה ועל אהרן" (כ ב)

'מים' הוא ה"תורה" - 'אין מים אלא תורה' (סוכה נ"ב: ועוד), והצדיקים ממשיכים את מימי התורה, וכתרגומו של אונקלוס עה"פ (ישעיה ב'): 'ושאבתם מים בששון ממעיני הישועה', 'ורוח אליקים מרחפת על פני המים - הוא התורה. והצדיקים דבקים בתורה, ועל כן עיקר הרוח חיים הוא אצלם'. וזהו: 'ולא היה מים לעדה לשתות - מימי התורה - זיקהלו על משה ועל אהרן' - שבאו אצל הצדיק. (ויעויין בליקו"מ כ' עה"פ פתח צור וזיוב מים והקאת הסלע, שהיה בכאן).

"וימת שם אהרן בראש ההר" (כ כ"ח)

במסכת סוכה (נ"ב:). לעתיד לבא מביאו הקב"ה ליצר הרע שדומה להר ושוחטו, והצדיקים בוכין האיק וכלונו לכבוש הר גבוה כזה. וזהו כאן בהסתלקותו של אהרן, כתוב 'בראש ההר', וכן מקום קבורתו בהר ההר. רמז ל'הר' זה שזכה לכבוש.

"תמימה אשר לא עלה עליה על" (ב. ט. א).

ג' דרגות בעבודת האדם ובדרכי התחזקות. ע"פ המובא: שיש לשאוף לדרגות הגבוהות יותר, ולא ליפול מהדרגה הקטנה ביותר.

השבוע אנו קוראים בפרשה; על "מי מריבה", שמשם ואהרן הכהן את הסלע ולא דיברו אליו כפי שהצטוו, וכלשון הפסוק: "יען לא האמנתם בי להקדישני לעיני בני ישראל לכן לא תביאו את הקהל הזה אל הארץ אשר נתתי להם"

נענש בנגעים - על כך שלא דיבר

וכך מסופר ביזוהר הקדוש' (ח"ג מה:): רבי חייה ורבי יוסי פגשו בלכתם באדם אחד שפניו היו מלאים בנגעים. אמרו זה לזה: ככל הנראה אדם חוטא הוא, שאם לא כן לא היו נרשמים בפניו אלו הנגעים הרעים. בשמעו את תוכחתם אמר להם: מנוסח דיבורכם הקשה נראה שאתם מהחבריא של רשב"י, שאינם מפחדים משום דבר שבעולם. אבל כשיבואו בני ותשמעו מה בפיכם, תשנו את דיבוריכם.

כשהגיעו בניו, ראו שהם צדיקים גדולים, והם דיברו בשבח אביהם שהוא אדם גדול ונעלה, ומפני מה נענש בפנים אדומות מנגעים? מפני שכמו שהאדם נענש בנגע עביר דיבורים רעים, כך הוא נענש עביר דיבור טוב שבא לידו ולא דיבר אותו. ואבינו היה דר בכפר מסויים שהיו שם אנשים שלא שמרו תורה ומצוות, והיו שם קלקולים שונים ופגמים, והוא לא דיבר עמם ולא דאג לתקנם, לכן הוא נענש בנגעים. כמו שהתורה אומרת שעל ידי לשון הרע נענשים בנגעים, משום שדיבר מה שאסור לדבר, כן הדבר כשלא מדברים את אשר חייבים לדבר, גם כן נענשים בנגעים.

וכשהיה החסיד רבי לוי יצחק בנדר מספר סיפור זה, היה מוסיף בדבריו (דיבורי אמונה א כוח הדיבור):

היני; כמו שכל דיבור טוב עושה רושם שאינו טוב, כך ההימנעות מדיבורים טובים במקום הצורך, משאירה רושם שאינו טוב על האדם. כלומר; שצריך להיזהר שממה שאין צריכים לדבר - לא דיברו מאומה, ומה שצריך לדבר דיברו ללא הרף, להרבות דיבורים טובים מה שיותר, והראיה מאותו אדם גדול שנענש בעונש נגעים רק משום שלא דיבר. כמו שהבעל דבר מפתה את האדם לדבר דיבורים רעים - כן הוא סותם את פיו מלדבר דיבורים טובים...

והיה זה פעם ששבחו בפני מוהר"ת אדם אחד שהיה שותק, והשיב מוהר"ת: אין זה מדרכו של רבינו, העניין שלנו הוא אכן כן לדבר, אך לדעת מה לדבר...

כוח הדיבור

וראה עוד במכתבי מוהר"ת (מכתב פ"א) על כוח הדיבור, כשהוא מכליל בו גם את הדיבור עם תביר, כשהוא כותב על חשיבות הדיבור - להיזכר בעלמא דאתי: "צריכים לחזר בפני הדיבור הזה, הן בינו לבין עצמו; לדבר לעצמו דברי מוסר בכל יום מה יהיה תכליתו לעולם הבא ומה יהיה סופו לנצח וכו'.

וכן לדבר עם חברו בזה, כי הדבור יש לו כוח גדול להזכיר את האדם, בבחינת 'כי מני דברי בו זכר אזכרנו... והנה סמכתי בו העניין לענין השבת חלום שאני עוסק בו עתה בעז"ה, כי על ידי זה רואים נפלאות תקיפות הדיבור, במה שתקנו לנו רז"ל (ברכות נה:): שמי שחלם לו חלום לא טוב, יטיבנו באפי תלתא, דלימרו ויחלמו טבא חזית'. נמצא שאף על פי שבאמת חלם לו חלום רע, אף על פי כן על ידי שהמטיבין אומרים לו בפייהם; חלמא טבא חזית, חלמא טבא חזית, כמה פעמים, בזה יש להם כוח שהיה החלום באמת טוב, ולהפוך מרע לטוב. בזה רואים כמה גדול כוחו של הדבור הקדוש שמנצל כל המלחמות.

ואנו; אין לנו אלא לנצל את כוח הדיבור, לעצמנו, לחברנו, וכך גם נתחזק אנו, וגם נזכה את השני.

כבר מקשים בספרים הק', האם כלום יעלה על ח"ו לייחס פגם כלשהוא בפניו האדם למי שהתורה עצמה העידה עליו (לעיל יב:): "יכל בתי נאמן הוא", להאשים תלילה בחוסר אמונה?

וכבר התעכב הרמב"ן על תמיהה זו, ופירש; כי הפגם היה בהשרשת האמונה בלבבות העם. לדבריו "האמתים" משמעותו גורם להאמין, וכלשוננו: ויהיה "לא האמנתם ב"י יוצא אל בני ישראל, או הוא לשון חיזוק, לא התחזקתם להקדישני לעיניהם מן (נחמיה יא כג) "וואמנה על המשוררים".

לאמר; משה ואהרן במעשיהם היו אמורים לגרום להגברת האמונה בעם ישראל, ולא עשו כן. הפגם לא היה ח"ו באמונתם הם, אלא במה שלא עשו די לחיזוק האמונה ולקידוש השם בלבבות עם קדוש.

ככל גדול למדנו מכאן. כי תפקידו של האדם מישראל - אינו מסתיים בהגיעו לדרגות רמות באמונה ובידיעת ה'. היהודי מצווה ועומד לעשות כל אשר באפשרותו - כדי שגם אחרים יתחזקו ויתגברו באמונה, שאם לא כן לא יצא ידי חובתו.

בספר 'מראש צורים' (פי שלח) מצטט את דברי הרמב"ן, ומביא כעין זה מדברי ה"אור החיים" הק', על הכתוב (דברים יא כב): "כי אם שמור תשמרון את כל המצוה... לאהבה את ה' אלוהיכם". מבאר ה"אור החיים" - לאהבה - פירוש, שיפעיל פעולת אהבתו יתברך לבלות בני אדם... מקורם של הדברים שנוי בדברי חז"ל (יומא פו:). שפירשו בברייתא: "ואהבת את ה' אלוהיך - שיהא שם שמים מתאהב על ידך".

למדים אנו מכל זאת, שהאדם לא יכול להסתפק בעבודתו העצמית בלבד, גם אם יתעלה מאוד, חובת אוהבי ה' להרבות אמונות ואהבתם גם אצל אחרים.

אהוה בכסא כבודי

ומה נמלצו לכך מהא המובא בספר 'אוסף אמרים - מידות' (מהגרי"מ שכטר שליט"א), על כך; שגם משה רבינו שורש כל ישראל הוצרך לנשמות ישראל.

וכה דבריו: חז"ל אמרו (שבת פח) כאשר עלה משה למרום לקבלת התורה, אמרו המלאכים מה לילוד אשה בינינו, אמר השי"ת למשה: החזר להם תשובה, אמר לו משה: מתיירא אני שלא ישרפוני בחבל פיטה. ונתן לו השי"ת עצה: אהוה בכסא כבודי. ומבאר רבינו (ליקו"מ ב. א) שיאהוה בכסא כבודי הכוונה שיאהוה בנשמות ישראל שהן תצובות מתחת כסא הכבוד, כי הרי השכינה שורה על עובדי ה' וכל האמונה בעולם עומדת וקיימת על בני ישראל - זהו ענינו של כסא הכבוד שורש נשמת ישראל.

ונהוה הגם שמשם רבינו היה גדול מכל ישראל ושקול כנגד ישראל, והיה הנשמה הפנימית של ישראל, אעפ"י"כ היה צריך להתקשר בנשמות ישראל. והביאור בזה, לפי שעולם כולו נברא ומושתת על יבראשית, היינו בשביל ישראל שנקראו ראשית (מדי"ר ויקרא פל"ו פ"ז), והוא יסוד חזק ועצום כזה שאין חזק ממנו בכל הבריאה, לכן היתה כביכול עצת הקב"ה למשה רבינו ע"ה: אם מתיירא אתה מפני המלאכים שלא יזיקו אותך - התקשר

הַמִּשְׁךְ פְּנִינֵי הַפְּרָשָׁה

סיפורים מאירים

סיפורי פרשה כמשנת רביה"ק מוהר"ן מברסלב ותלמידיו ז"ע

"זאת התורה אדם כי ימות באהל" (במדבר טו ד)

אין דברי תורה מתקיימין אלא במי שממית עצמו עליה (ברכות מג):

שמונה שעות רצופות בלימוד – לאחר הצום

היה זה בשנים בהם לא יכלו לנסוע לכותל המערבי, היו הרבה משלומי אמוני ישראל נוסעים למירון בצום יום 'תשעה באב', ומקוננים שם על חורבן הבית. בין אלו שנסעו בשנים האלו, היה האדמו"ר מאלכסנדר שליט"א. ובין שלל זכרונותיו סיפר עובדה זו: היה זה באחת הפעמים שזכיתי לנסוע לציון המצוינת במירון, פגשתי שם את החסיד רבי שמואל הורביץ. היה זה במוצאי צום תשעה באב, וכשרבי שמואל ראה אותנו שמח לקראתנו, ואנו מאוד רצינו לשמוע אותו. אך לפתע נכנס בנו רבי אלתר ז"ל, ואמר לו "אבא אתה עדיין בצום, אם לא תאכל דבר מה ותתחיל לדבר - זה מסוכן מאוד". רבי שמואל חיך ואמר לנו "יומה אעשה; והבן שלי מרחם עלי ולא ייתן לי לדבר עד שאוכל".

יצאנו וחזרנו כעבור שעה, בדיוק אשתו הרבנית הכניסה לו כוס קפה ועוגה לשיבור את הצום, ואז החל רבי שמואל לדבר, ובלא שום גוזמא, הכיום הזה אני זוכר זאת – מספר האדמו"ר, הוא דיבר בשמונה שעות רצופות בליקוטי מוהר"ן, דיבורי אש קודש שלהבת. היה לו מוח מפלא, הכל היה מסודר במוחו כמו ארון ספרים. דיבור דיבור על אופניו, נושא ונותן ועובר מנושא אחד למשנהו בקשר אמיץ ונפלא.

היינו ממש מסומרים למקומנו. הרבנית נכנסה מדי פעם והתחננה בפניו שיאכל וישתה, "הכוס קפה מתקרר". הוא היה עונה "כן, כן, עכשיו אני שותה". אך ברוב התלהבותו ואש הקודש שבערה בו, הוא דיבר - כשיבדו האחת העוגה וביד אחת הכוס קפה - עד הבוקר ממש...

"ווצעק אל ה'" (במדבר כ טז)

עקבותיו הנלהבות של רבי אליהו ברגר ב'הר ציון' וב'מירון'

היה זה החסיד הנלבב רבי אליהו ברגר שהיה מפורסם מניהול "חדר ברסלב" בקבר דוד המלך ב'הר ציון' בלילי ששי קרוב לראבעים שנה, לאלו אשר בילו שם את זמנם בתורה ועבודת השם, תוך כדי שהוא עומד עליהם ומשמשים, כשהוא דואג להם לשתיה חמה וקרה, ומזונות, וגם לספרים רבים בכדי שיוכלו להגות בתורה.

אחד מעבודותיו המפורסמות, היה לקיים את עצתו של רבינו לצעוק שבעים קולין להשי"ת בתמימות ובפשיטות בכל עת מצוא. (כמובא בליקוטי מוהר"ן ל"ו, כנגד ע"י תיבות שבמזמור יעקב).

היה זה בימי ראש השנה, כששער ציון לאומי עדיין היו נעולים, ורבים מחסידי ברסלב התקבצו ליד ציונו של התנא האלוקי הרשב"י זי"ע, ליד עדים לצעקותיו של ר' אלי שיצאו מעמקי לבו, כשבסיוסם סעודות היום, נעמד בקרן זוית - הליד הציון המצוינת (בהיכלו של רבי אלעזר) והחל לצעוק בגניחות ובוועלות... אוי... אוי... מעומק ליבו בקולות גדולים ונוראים. מנהגו זה שהחזיק בו עשרות שנים, חרוט על ליבם של הנאספים לקיבוץ במירון, כאשר בחצר והיכל הרשב"י היו מהדהדות זעקות של ר' אלי. כך, גם כאשר נפתחו שערי ציון באומן, היה ממשיך במנהגו לבוא אל הציון הק' ביום ב' דראש השנה, ולצעוק מעומק לבבו.

לא רק בהתבודדות, ולא רק בראש השנה, אלא אף מדי בצפרא של יום הששי, נשמעו זעקותיו בהר ציון, כשבמשך כל התפילה שמעו את קולו המהדהד צועק. גם כאשר היה מתפלל תפילת שחרית כותיקין בבית הכנסת שכונת פאג"י, ובשמונה עשרה היה נעמד לשמונה עשרה בדיוק בגן החמה, כך שכל המתפללים ידעו, כי כאשר שמעו את צעקותיו של ר' אלי ב'יתחילות לקל עליון, צריך כבר להתכונן לשמונה עשרה... וגם כאשר היה מתפלל לא בין חסידי ברסלב, היה נוהג במנהג זה, והיה מקיים את תפילתו כדרכו בקולי קולות, מבלי ליבוש מפני המלעגים.

ומסופר, שלעת זקנותו של החסיד רבי לוי צחק בנדר, ניגש אל ר' אליהו וביקש ממנו, היות והוא כבר זקן, לרבי הוא מבקש ממנו אם יואיל בטובו להנמיך מעט את קולו בעת התפילה. רבי אליהו הקשיב לדבריו, ושאלו בתום לב: "יוכי איפה אצק ב'שטיבלאך? הלא אין יותר מקום מתאים מבית מדרשו של רבינו". רבי לוי צחק בשמונה דברים אלו יוצאים מלבו הוד, ענהו: "אכן צודק הנך! ואם זה מפריע לי - אני הוא שצריך להתפלל בשטיבלאך!!".

כעין זה היה גם עם החסיד רבי שמואל שפירא, שהגיע אליו שמועה, שאחד אמר לו שיפסיק מצעקותיו שכן זה מפריע לרבי שמואל לעת זקנותו. אך שמע שאמר דבר זה בשמו, טרח וניגש לר' אליהו להתנצל ולבקש סליחתו, עד שוויאד שאינו מקפיד עליו, ואף ימשיך בעבודתו הקדושה.

יש לציין שרבי אליהו היה מלומדי ישיבת "שער השמים" ללימוד הגולה והנסתר, כאשר בני הישיבה ומגדי השיעורים מספרים בהערצה על התמדתו בתורה, ועל החידושים הנפלאים שהשאיר אחריו בכתבי היד הרבים, ביניהם ספרו 'ילקט אליהו' על סודות רבי עקיבא.

נלביע לאחר ייסורים ממושכים שקיבלם באהבה ביום לי מנחם אב - א' דר"ח אלול תשס"ג, והובא למנוחות בחלקת חסידי ברסלב בהר הזיתים. יהי זכרו ברוך. (ע"פ מימי הנחל)

מן ספאר שהא: פשוט התנאים | תפלה מכל הלב - באמת

ילדים יקרים! הבה ונתאר לעצמנו שלחברנו הטוב מאוד, יש לו איזה משחק מסים, משחק מאוד מענין ומושך, אם נבקש את זה ממונו מלמעלה בלשון רפוי, ככה פלאחר יד, שבקשי הוא שומע את הבקשה שלנו, שהוא ישאל לי את המשחק היקר שלו - כמעט ואין סיפוי שהוא ישאל לי זאת, בקשי הוא שומע מה שאני רוצה, זה לא נכנס ללב שלו. אך אם נבקש זאת מכל הלב, נאמר לו אני רוצה באמת שתשאל לי את המשחק... אני מבקש... נו, אני מבקש מכל הלב... הסיכויים גדולים שהוא ישאל את זה לנו. אמת בקשת מכל הלב - גם הדברים הנכנסים ללב.

דוד המלך אומר בתהלים "קרוב ה' לכל קראיו לכל אשר קראוהו באמת" - אנו צריכים לקרא להשם באמת. להתפלל מכל הלב, לבקש ממונו כמו שאנו מבקשים מאבא, מחבר טוב, איזהו בקשה לא רק לצאת ידי חובה בשפתיים, שעל זה נאמר הפסוק: "בשפתי פדוני ולבו רחוק ממני".

רבנו כותב בליקוטי מוהר"ן, שהאמת זה אור, זה מאיר את התפלה. והאדם צריך להשתדל שהדברים יצאו באמת מלבבו, והוא כותב: "כגון למשל, שיאמר ה' הושיעה באמת, אף על פי שאינו יכול להתפלל בהתלהבות והתעוררות פראו". להתחבר לתבות - השם תושיע אותי כבר... תושיע אותי... וכך בכל מה שאנו מתפללים, להוציא מכל הלב באמת. וכך יאיר תפלתנו.

וזהו בהקדם: 'אשר לא עלה' - לא עלה עליו חטא, בבחינת: 'אשרי מי שלא חטא'. לאחריה: 'עליה' - שלא ישב עליה - לא להתחבר לעבירה. ולבסוף; 'עול', לפחות; שלא יעשה 'כעול למשא' שלא יסחוב עמו את העוון. וכמובא מדברי רבינו שלא יהיה לעבירות חלילה ידים ורגלים. וכן דבר שיחתו; שאף אם נכשלו חלילה באכילת איסור - שזה לא יזוב על הזקן - לא להמשיכו. ויעויין בדברי האור החיים הק': שענינו של עול - הוא דינים, וכדברינו, שבלא עלה עול - באי נשיאת העוון, ומתקים הדינים, דהא הדינים מגיעים מעונות, וכדבריהם: אין יסורים ללא עוון.

"ויפלו על פניהם וירא כבוד ה' אליהם" (כ ו)

יעויין מדברי האר"י הק' (פרע"ח שער נפילת אפים פ"ז): בסוד 'נפילת אפים' שזוכים בכוחה למעלות רבות, וביניהם: 'השפעה לשכינה - שאומרת תן לי כך בשביל בני'. וזהו 'ויפלו על פניהם' - נפילת אפים, ע"כ: 'וירא כבוד ה' - התגלות והשפעת השכינה.

"לא מקום זרע ותאנה וגפן רמון" (כ ה)

לכאורה יש לדייק, למה לא נפרטו 'זית ודבש' - מ'שבעת המינים' (ב'זרע' כלול 'חטה ושעורה').

ויש לומר; על 'זית' שבזכותו ניצולו מימי המבול, ובדברי המדרש (ויק"ר לא ח): 'זית הזה הביא אורה לעולם בימי נח'. וכן 'דבש' שכתוב עליה 'וטעמו כצפחית בדבש', ובדברי מוהר"ל ע"כ (נט"י לסעודה ו ד): "הדבש הוא בבחינת המן שנאמר בו, וטעמו כצפחית בדבש. שהיה בו כל מתיקות הטעמים", לכך מכיוון שדרכם התגלו נסיו ומופתיו של הקב"ה לעין כל עם ישראל - לכך הם לא הזכירוהו כאן בטענתם, שזה היה היפך האמונה.

כן אפ"ל; דהא רוב שיעורי תורה הם ב'כזית', וגם ב'כותבת' יותר משאר מינים. דעל אף ידלפינן במסכת סוכה (מא:): שכל הפסוק לשיעורין, אך כבר אוקמינן שם שרוב שיעוריה כזיתים, ע"ש. וכן שיעור 'כותבת' מובא על שיעור אכילה ביום הכיפורים, ובאיסור חמץ, ועוד. ומכיון שמגלגלן זכות על ידי זכאי וחובה על ידי חייב' (שבת לב:). לכך לא הוזכר על ידם פירות אלו שתלויים בהם שיעורי דאורייתא.

כן אפשר לומר מטעם זה, מכיוון שב' פירות אלו נאמר בהן 'ארץ' מיוחד וכמובא שם, וכן נפקס בהלכה לענין הברכה, לכך; לא היו ראויים שייזכר על ידם כאן במי מריבה, וכדלעיל.

כן יש לומר; ע"פ מה שנאמר (דברים לב יג): "ויניקהו דבש מסלע, ושמן מחלמיש צור". שכביכול הקב"ה הוציא 'דבש ושמן' מהסלע. חלמיש הוא גם סלע וכדברי המצודות ע"ה"פ (תהלים קיד): 'חלמיש למעינו מים' - סלע חזק. ואע"ג 'דאיהו לא חזי מזליה חזי' - שה'שמן והדבש' גם כונהו שהוצאו מהסלע כדברי הפסוק (ויעויין במפרשים). והרי בכאן במי מריבה לא האמינו שהקב"ה יכול להשפיע שפע מהסלע 'דבש ושמן' לכך לא הזכירוהו.

"במסלה נעלה" (כ י"ט)

רמז להתחלת וסיום תורה שבכתב ותורה שבע"פ, שעל ידה מתעלים ומתקרבים לה', דזהו "במסלה נעלה".

ב' - ב'ראשית - תחילת התורה. ל' - ל'עני כל ישראל - סיום התורה. מ' - תחילת תורה שבע"פ המתחלת: מ'אימתי קורין את שמע'. ה' סיום הש"ס במסכת 'נדה' - המסתיימת באות ה'. ואת ה' האמצעית רומז על תורה שבכתב וע"פ יחד. מס'ג גמטריא ק"כ ימי שני חיי משה רבינו שניתנה ע"י תורה שבכתב. וכנגד ס' מסכתות שבתורה שבע"פ

כן אפ"ל שאות ה' רומזת על ה' פרקי ספרא דצניעותא (בזוהר תרומה) וכמובא שם שזה כולל כלל סודות התורה, וכן הוא מהגור"א.

וזהו 'במסילה נעלה' שבתורת הקדושה אנו מתעלים ומתקרבים לה', ובהמשך הפסוק: 'ואם מימך נשתה' - מים הרומז על תורה.

זוית ראיה <<

"אשר שמתי חול גבול לים, חק עולם ולא יעברנהו, ויתגעשו ולא יוכלו, והמו גליו ולא יעברנהו". (ירמיהו ה כב)

'היינו שאפילו לשאון המיית הגלים, שהם התגברות תוקף הסט"א והקליפות, הוא יתברך נותן גבול שאינם יכולים לעבור'. (מוהר"ן מברסלב)

נזכור, גם לדחק, לקושי ולמצור, יש להם גבול הניתן משמים - עד היכן...